

„Lhalo se. Česká ostuda.“ Pád Kábulu: O čem se mlčí. Jde i o Moskvu

- CZ24 News | 16. srpna 2021

AFGHÁNISTÁN: „Rozvědky se flákají a nečtou ani všechny noviny, protože neumějí pašunsky ani urdu, natožpak aby z četby zachytily důsledky nové afghánské politiky. Posledním signálem změny byla cesta mudžáhidů do Moskvy a bezproblémový přílet zpět,“ analyzuje pro ParlamentníListy.cz situaci, která vedla k pádu kábulské vlády, publicista a analytik Štěpán Kotrba. Shrnuje např. i ruský pohled na stav, kdy již plně vládne Tálibán. „Že jsme tam kdy šli, to jsme ‚zvorali‘,“ říká jasně.

Kábul padl...

No jo. Nejspíš proto, že v Kábulu se bojovalo za Prahu.

Vlastně se o něj ani nebojovalo...

Ačkoliv Sergej Lavrov zdůraznil, že Rusko podporuje afghánské vypořádání za účasti všech politických, etnických a konfesionálních sil v zemi, Tálibán si počkal na ukvapený odchod amerických sil, které zapomněly jak zbraně, tak obrněná vozidla i zásoby střeliva na základně. Vojáci nejsilnější armády světa utekli jak malí kluci. K politickému urovnání v Afghánistánu na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN nedošlo. Proč také? Tálibán se „s politováním“ rozhodl situaci vyřešit. Vojenskou silou. Ne ústupky přehnaným požadavkům bezmocné vlády proamerických loutek. Všimněte si – Rusko udržuje kontakt se všemi politickými silami v Afghánistánu. „Mluvíme se všemi více či méně významnými politickými silami v Afghánistánu: jak s vládou, tak s Tálibánem a se zástupci Uzbeků, Tádžiků, se všemi. Vidíme, jak je pro afghánskou společnost obtížné dosáhnout konsenzu,“ konstatoval Sergej Lavrov.

Bezpečnostní situace Afghánistánu se v dubnu výrazně zhoršila poté, co americký prezident Joe Biden oznámil, že operace amerických ozbrojených sil, která se stala nejdelší válkou, vedenou USA, se chýlí ke konci. „Za 20 let války v Afghánistánu vyslala Amerika své nejlepší mladé muže a ženy, investovala téměř 1 bilion dolarů, vycvičila přes 300 000 afghánských vojáků a policistů, vybavila je nejmodernějším vojenským vybavením a udržovala jejich letectvo jako součást nejdelší války v historii USA. Jeden rok nebo dalších pět let vojenské přítomnosti USA by nemělo žádný význam, pokud afghánská armáda nemůže nebo nebude držet svou vlastní zemi. A nekonečná americká přítomnost uprostřed občanského konfliktu v jiné zemi pro mě nebyla přijatelná,“ dodal. Dnes Biden tvrdí, že USA v Afghánistánu rozmístí celkem 5000 vojáků. Americký personál je v ohrožení, dodal prezident. Problém je, že 5000 vojáků není už kde rozmístit, Tálibán obsadil základnu Baghrám a všechny další opěrné body USA.

Štěpán Kotrba

Podle prohlášení, které v sobotu zveřejnilo tiskové středisko Bílého domu, Biden nařídil ministru zahraničí Antonymu Blinkenovi, aby podpořil afghánské úřady v jejich úsilí o politické urovnání v zemi.

„Nařídil jsem ministrovi zahraničí, aby podporoval prezidenta Ghaního a další afghánské vůdce, kteří se snaží zabránit dalšímu krveprolití a usilovat o politické urovnání. Blinken bude také jednat s klíčovými regionálními zúčastněnými stranami,“ prohlásil Bílý dům.

To, že Blinken nebude jednat s nikým, bylo zřejmé už ve chvíli, kdy delegace Tálibánu 28. ledna přiletěla do Moskvy. Jednal s nimi zvláštní prezidentský vyslanec pro Afghánistán a ředitel druhého odboru ministerstva zahraničí pro Asii Zamir Kabulov. Zástupci Tálibánu vyjádřili uznání aktivnímu úsilí Moskvy o národní usmíření a roli a potenciál Ruska při pomoci afghánskému lidu vybudovat mírumilovný, nezávislý a ekonomicky soběstačný stát.

18. března 2021 spoluzakladatel Tálibánu mulla Abdul Ghani Baradar, přiletěl s dalšími členy delegace Tálibánu na mezinárodní mírovou konferenci. Do Moskvy.

14. dubna 2021, generální tajemník NATO Jens Stoltenberg řekl, že aliance se dohodla začít stahovat svá vojska z Afghánistánu od 1. května.

Americký velvyslanec při OSN varoval 22. června Tálibán, že jeho vojenské vítězství nebude uznáno, protože nerespektoval své dohody s USA.

24. června psal Washington Post na základě „nového hodnocení zpravodajských služeb“, že „afghánská vláda by mohla padnout do šesti měsíců od stažení armády USA“.

8. července americký prezident Joe Biden na obranu své politiky stažení všech zbývajících vojáků z Afghánistánu řekl: „Pravděpodobnost, že Tálibán všechno ovládne a bude vlastnit celou zemi, je velmi nepravděpodobná.“

Delegace Tálibánu navštívila Moskvu znovu 8. července 2021, tentokrát aby poskytla ujištění, že jejich rychlé vítězství v Afghánistánu neohrožuje Rusko ani jeho spojence ve Střední Asii. Jednal s nimi opět zvláštní prezidentský vyslanec pro Afghánistán Zamir Kabulov. Ten vyzval Tálibán, „aby zabránil šířit se za stávající hranice země“. „Od Tálibánu jsme dostali ujištění, že neporuší hranice

středoasijských zemí, a také jejich záruky bezpečnosti pro zahraniční diplomatické a konzulární mise v Afghánistánu," uvedlo ruské ministerstvo zahraničí. „S Ruskem máme velmi dobré vztahy," uvedl mluvčí Tálibánu Mohammad Sohail Šahín.

Rusko nazvalo 23. července Tálibán „racionálním“, a obvinilo afghánskou vládu z blokování rozhovorů. Ta zastavila jednání o sdílení moci. Státní delegace se nijak zvlášť nezajímala o obnovení rozhovorů už asi rok a půl – dva roky. Ruský vyslanec pro Afghánistán označil rychlé převzetí pohraničních oblastí Tálibánem za „pozitivní“ pro regionální bezpečnost. Lavrov řekl, že delegace Tálibánu při své návštěvě Moskvy slíbila, že nebude ohrožovat sousední bývalé sovětské středoasijské státy a bude bojovat proti Islámskému státu. Lavrov vyjádřil ochotu diskutovat o politické struktuře Afghánistánu s dalšími zúčastněnými stranami „navzdory obviněním, že Tálibán chce vytvořit islámský emirát na základě práva šaría“.

Rusko vyjádřilo připravenost podporovat středoasijské národy, které jsou součástí Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti ovládané Moskvou. „Uděláme vše včetně využití kapacity ruské vojenské základny na hranici Tádžikistánu s Afghánistánem, abychom zabránili agresivním krokům proti našim spojencům," varoval ve středu ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Tím bylo řečeno vše. Kábul pochopil své limity.

Tálibán se s přechodnou vládou nehodlá zdržovat a ozdoben kalašnikov vyhlásil, že nastolí islámský emirát. Co teď bude v Afghánistánu?

Nebyly odnikud hlášeny žádné boje. Chápete to? To znamená, že vládní armáda zradila vládu. To je silné sdělení všem, kteří budou v budoucnu situaci analyzovat.

Tálibán nyní ovládá všechny okresy. Slibuje amnestii příslušníkům afghánské armády, slibuje bezpečnost všem cizincům, všem diplomatickým misím v Kábulu. „Všichni, kteří se v současné době v Kábulu nacházejí, by měli vědět, že jim nehrozí žádné nebezpečí," napsal na twitteru v neděli mluvčí Tálibánu, mudžáhid Zabiullah. Hnutí Tálibán ujistilo i civilisty, že během jeho ofenzívy není třeba zemi opouštět. Západní diplomaté včetně Američanů prchají. Češi také. Ozbrojenci vstoupili v neděli do hlavního města Kábulu, kde se nesetkali s žádným odporem, přebírají kontrolu nad vládními úřady, opuštěnými provládními silami. Afghánský prezident Ašraf Ghaní opustil zemi, „aby se vyhnul krveprolití a střetům s Tálibánem, které by ohrozily miliony obyvatel Kábulu“, utekl do Tádžikistánu. Další mluvčí Suhail Šahín uvedl, že skupina bude chránit práva žen a také svobodu pracovníků médií a diplomatů.

Delegace hnutí Tálibán nyní „vede jednání“ v prezidentském paláci v Kábulu. V čele afghánské přechodné správy má být bývalý ministr vnitra Ahmad Džalálí. Úřadující ministr vnitra Abdul Sattar Mirzakval řekl, že „předání moci bude mírové“.

Tálibán bez boje dobyl východní město Džalalabád a získal tak kontrolu nad jednou z hlavních dálnic do vnitrozemského Afghánistánu. Převzal také nedalekou hraniční stanici Torkham s Pákistánem, takže kábulské letiště zůstalo jedinou cestou ven z Afghánistánu.

Biden řekl, že jeho administrativa při jednáních v Kataru sdělila představitelům Tálibánu, že jakákoli akce, která vystaví americký personál riziku, „se setká s rychlou a silnou americkou vojenskou reakcí“.

Do jaké míry jde o zesměšnění amerického prezidenta Bidena? Do jaké míry jde o podlomení naší autority, myšleno autority západního světa?

Autorita západního světa vzala za své, když USA a Británie, následovaná koalicí poslušných, zaútočila bez mandátu Rady bezpečnosti OSN na Afghánistán, nastolila v rámci vojenské okupace „Trvalá svoboda 2001“ prozápadní systém přímo voleného prezidenta, Paštuna Hámida Karzaje. Ta

trvalá svoboda proamerických loutek trvala přesně dvacet let.

Západní (a to i demokratická) média už nazývají okamžik americké porážky Bidenův Saigon.

Biden řekl „Tálibán není severovietnamská armáda. Za žádných okolností neuvidíte, jak jsou lidé zvedáni ze střechy velvyslanectví USA z Afghánistánu“.

Fotografie dvumotorového vrtulníku Chinook, přistávajícího na střeše amerického velvyslanectví v Kábulu, bude v pondělí svědkem jeho zmýlené. Po bleskovém postupu ozbrojenců byli američtí diplomaté ze svého velvyslanectví evakuováni vrtulníkem... Jako kdysi ze Saigonu.

USA, které nedokončily ani stažení, nyní čelí otázkám, jak jejich program vyzbrojování a výcviku afghánské armády čítající zhruba 300 000 mužů ve srovnání s pouhými 80 000 bojovníky Tálibánu vyústil v odpor tak slabý, že se flagrantně zmýlila i americká vojenská zpravodajská služba a udělala z prezidenta šaška, plácajícího nesmysly. USA během dvou desetiletí vynaložily na výcvik afghánské armády zhruba 88 miliard dolarů. Spojenci USA, kteří byli také v Afghánistánu, si nutně položí otázku, kam vede americká politika. A zda USA jsou opravdu velmocí, kterou je třeba brát vážně.

Jak to, že řešíme osud našich tlumočnicků na poslední chvíli? Znamená to, že si naše orgány myslely, že Kábul vydrží déle?

I prohrát se musí umět. Američané neumějí vítězit, ale neumějí ani prohrávat. Věříte-li bezvýhradně jejich diplomacii a jejich zpravodajským informacím, nedivte se, že vás překvapí. Jednou vás jejich dezinformace o zbraních hromadného ničení zavlečou do války, podruhé zase do ostudného útěku. Je ostudou české diplomacie, české civilní i vojenské rozvědky, že neanalyzovaly samostatně nastalou situaci s předstihem a nekonfrontovaly politické sliby s reálnou bojeschopností afghánské armády. Všichni si lhali dlouhá léta do kapsy. Afghánští vojáci lhali svým velitelům, aby si zasloužili žold. Velitelé lhali loutkové vládě, aby si zasloužili žold. Afghánští politici lhali svým západním partnerům. Dík za každý milion dolarů. Vojáci lhali diplomatům, diplomaté politikům. Vždyť o nic nejde, jsme partnery nejmocnější země světa. Řetězec končící na stole ministra obrany a českého premiéra je tristní. Rozvědky se flákají a nečtou ani všechny noviny, protože neumějí paštunsky ani urdu, natožpak aby z četby zachytily důsledky nové afghánské politiky. Posledním signálem změny byla cesta mudžáhidů do Moskvy a bezproblémový přilet zpět.

Dala se válka v Afghánistánu vlastně vojensky vyhrát? Nejde o tak těžký terén, že to silou vlastně nejde?

Stejně jako na obranu, i na útok musíte koncentrovat dostatečné síly. Lidské, zbraňové i ekonomické. Nelze válčit bez mrtvých a nelze válčit bez investic. Američané do Afghánistánu poslali v roce 2011 přes 100 000 mužů. Loni jich bylo 13 tisíc. Po dvaceti letech 29. února 2020 podepsaly USA s hnutím Tálibán dohody o snížení na 8600 vojáků. Dohodu podpořila Čína, Pákistán a škodolibě i Rusko... a jednomyslně ji schválila Rada bezpečnosti OSN. V dohodě USA s Tálibánem se rovněž uvádí, že do 14 měsíců se Američané spolu se spojenci z dalších zemí NATO z Afghánistánu zcela stáhnou.

Měla-li kdy americká armáda v Afghánistánu zvítězit, měla válčit s mudžáhidy tak, jak Rusové u Stalingradu a nebrat zajatce. Ano, znamenalo by to statisíce mrtvol. Anebo se do války neměly pouštět, nemají-li vůli vítězit.

Čili za vítěze války Tálibán označily samy Spojené státy ve chvíli uzavření potupné únorové dohody. Vše ostatní je naše slepota, nechť vidět realitu.

Co jsme udělali špatně, že jsme v Afghánistánu instalovali politické reprezentace, před kterými mnozí Afghánci, hlavně Paštunové, dávali přednost Tálibánu? Co jsme v tomto

směru „zvorali“?

Všichni okupanti jsou nenávidění. A instalované politické reprezentace jsou loutky okupantů. Vzpomeňte si z československé historie na prokremelské kolaboranty Drahomíra Koldera a Vasila Biláka. Tálibán o sobě nemluví jako o Tálibánu, neidentifikuje se tak. Jeho muži jsou mudžáhidé – „ti, kdo usilují o svatou věc, džihád“. Osvoboditelé své země. Svého národa. To oni, ne my, jsou v Afghánistánu doma. A to my a naši žoldáci, ne oni, tam nemáme co dělat. Že jsme tam kdy šli, to jsme „zvorali“. Když námi cvičená vládní armáda zradí svou, námi podporovanou vládu, znamená to, že legitimita této vlády stála a padala s kulomety USA a jejich západních spojenců. S kulomety okupantů.

Generál Petr Pavel se prezentoval svými zkušenostmi z Afghánistánu, kde jsme prohráli. Jde o něco, co poznamená jeho prezidentské ambice? Poškodí afghánská blamáž důvěru Čechů v naši armádu?

Promiňte, ale jakými zkušenostmi z Afghánistánu? A o jaké důvěře v českou armádu mluvíte? Generál Petr Pavel je politická prostitutka. Stejná, jako afghánští ministři, závislí na dolarech z USA. Dojdou dolary, dojdou i ministři. Voják, který přísahá lidu pod vedením KSČ, aby pak sloužil NATO, není hoden úcty.

Jaké poučení si vzít z celého dvacetiletého afghánského příběhu?

Všude může být dobře, ale jen doma jsme doma.